

Публікації. 20.09.2024. URL: <https://sud.ua/uk/news/publication/311056-rabotnikam-gosudarstvennykh-organov-i-voennosluzhaschim-zapretili-polzovatsya-telegram-snbo> (дата звернення: 21.09.2024).

6. What is GDPR, the EU's new data protection law? GDPR.EU. URL: <https://gdpr.eu/what-is-gdpr/> (дата звернення: 01.09.2024).

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-558-7-19>

PROBLEMATIC ASPECTS OF REFUNDING ERRONEOUSLY AND/OR OVERPAID CUSTOMS DUTIES FROM THE BUDGET

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПОВЕРНЕННЯ З БЮДЖЕТУ ПОМИЛКОВО ТА/АБО НАДМІРНО СПЛАЧЕНИХ МИТНИХ ПЛАТЕЖІВ

Sotskyi A. M.

*PhD in Law, Associate Professor of the
Department of Social Administration
and Humanitarian Communications,
Chernivtsi Institute of the International
Humanitarian University
Chernivtsi, Ukraine*

Соцький А. М.

*кандидат юридичних наук,
доцент кафедри соціального
адміністрування та гуманітарних
комунікацій
Чернівецький інститут
Міжнародного гуманітарного
університету
м. Чернівці, Україна*

Актуальність теми повернення помилково та/або надмірно сплачених сум митних платежів в умовах гострої економічної кризи в Україні не викликає сумніву. Відповідна ситуація обумовлюється наявністю певних факторів, серед яких необхідно визначити зменшення об'ємів товаропотоку для забезпечення стабільних надходжень до Державного бюджету України. При тому митні органи посилюють контроль, проводять все більше документальних перевірок та наостанок приймають рішення про стягнення митних платежів, але відповідна ситуація не завжди є правомірною. У випадках оскарження відповідного рішення у декларантів або його представників (власників товару) з'являється право на повернення надмірно сплачених сум митних платежів.

На практиці часто виникають ситуації коли у процесі проведення перевірки митних декларацій та інших товаросупровідних документів митний орган приймає рішення про корегування митної вартості,

визначення коду товару відповідно до УКТЗЕД або країни походження, підстави надання пільг та преференцій тощо. Ці рішення можуть бути оскаржені декларантами або їх представникам у адміністративному або у судовому порядку.

У разі виявлення факту помилкової та/або надмірної сплати митних платежів посадова особа митного органу не пізніше 1 місяця з дня виявлення такого факту повинна повідомити платника податків про суми надміру сплачених митних платежів. Застосуванню підлягають й загальні правила повернення помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, викладені у положеннях бюджетного та податкового законодавства (ч. 1 ст. 301 Митного кодексу України) [1]. Зокрема, податковим законодавством визначено, що помилково та/або надміру сплачені суми грошового зобов'язання підлягають поверненню платнику, крім випадків наявності у платника податкового боргу (п. 43.1 ст. 43 Податкового кодексу України) [2]. Таким чином, повернення помилково та/або надмірно сплачених сум митних платежів з бюджету – це процес, при якому фізичним або юридичним особам (платникам податків) повертаються з бюджету надмірно сплачені грошові кошти.

Процедура повернення помилково та/або надмірно сплачених сум митних платежів з бюджету дозволяє платникам у досудовому порядку звернутися до митниці із заявою. Тобто з метою повернення помилково та/або надмірно сплачених сум митних платежів з бюджету першочерговим етапом є подання заяви до митного органу із проханням повернути надмірно сплачені митні платежі. Заява подається у письмовій формі, з вказівкою усіх необхідних даних о платежах та підтверджуючих документів.

Другим етапом є перевірка надлишку. Митні органи перевіряють чи були допущені помилки в розрахунках чи надлишково нарахування митних платежів. Це може бути пов'язано із неправильною класифікацією товарів, помилками у розрахунках митної вартості чи іншими обставинами.

Третій етап це надання доказів. Для підтвердження факту надмірно сплачених сум митних платежів необхідно надати документи, які підтверджують, що платежі були дійсно надлишковими. Про це може свідчити інформація у інвойсах, рахунках, деклараціях та інших підтверджуючих документах.

Четвертий етап це очікування рішення. Після подання заяви митні органи проводять перевірку та приймають рішення про повернення. У випадку позитивної відповіді грошові кошти можуть бути повернено на розрахунковий рахунок заявника чи іншим способом.

П'ятий етап це повернення грошових коштів. У випадку прийняття позитивного рішення грошові кошти повертаються в установленому порядку. Зазвичай процес займає декілька місяців, в залежності від складності справи. Детальніше про процедуру повернення суб'єктам господарювання та/або фізичним особам (платники податків) коштів авансових платежів (передоплати) та помилково та/або надміру сплачених сум митних, інших платежів, контроль за справлянням яких здійснюють Держмитслужба та митниці Держмитслужби, та пені дивись у Порядку повернення авансових платежів (передоплати) та помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України 18 липня 2017 р. № 643 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 25 жовтня 2019 р. № 454) [3].

Але при поверненні помилково та/або надмірно сплачених сум митних платежів з бюджету можна зіткнутися із певними проблемами та труднощами як для фізичних так й для юридичних осіб (платників податків). Деякі основні проблеми з якими можливо зіткнутися при поверненні помилково та/або надмірно сплачених сум митних платежів з бюджету.

1. Неможливість вірного визначення суми повернення помилково та/або надмірно сплачених сум митних платежів з бюджету.
2. Довгі терміни повернення.
3. Потреба у наданні додаткових документів.
4. Відмова у поверненні.
5. Помилки у митних органах.
6. Прогалини або некоректність у законодавстві.
7. Технічні проблеми.

Вказані проблеми часто потребують втручання спеціалістів у галузі митного права чи податкових консультантів, за для прискорення процесу та гарантувати успішність повернення грошових коштів.

Література:

1. Митний кодекс України: Закон України від 13 березня 2012 року № 4495-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4495-17/conv#n2338.4>
2. Податковий кодекс України: Закон України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17/conv#n256>
3. Порядку повернення авансових платежів (передоплати) та помилково та/або надміру сплачених сум митних платежів, затвердженого Наказом Міністерства фінансів України 18 липня

2017 р. № 643 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 25 жовтня 2019 р. № 454). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1191-19#Text>

DOI <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-558-7-20>

MECHANISM OF LEGAL REGULATION OF TAX DUTY ENFORCEMENT

МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ПОДАТКОВОГО ОБОВ'ЯЗКУ

Triasov D. A.

*Postgraduate Student at the Department
of Constitutional, International Law
and Public Law Disciplines
Kyiv University of Intellectual Property
and Law National University
«Odessa Law Academy»
Kyiv, Ukraine*

Трясов Д. А.

*аспірант кафедри конституційного,
міжнародного права
та публічно-правових дисциплін
Київський університет
інтелектуальної власності та права
Національного університету
«Одеська юридична академія»
м. Київ, Україна*

Проблематика визначення поняття механізму правового регулювання забезпечення виконання податкового обов'язку є досить складною та актуальною, а її розв'язання має суттєве теоретичне і практичне значення. Незважаючи на тривале існування цієї проблеми, до сьогодні немає однозначного розуміння податкового обов'язку ні в законодавстві як України, так і сусідніх з нею держав. Подібна невизначеність зумовлює колізії між нормами податкового законодавства, призводить до протиріч при їх тлумаченні і застосуванні.

Зміст податкового обов'язку визначається насамперед імперативними методами фінансово-правового регулювання, особливостями відносин, що складаються між суб'єктами з приводу сплати податків і зборів. Державне керування у сфері фінансів вимагає підпорядкування суб'єкта вимозі уповноваженої особи, а точніше – вимозі органів, які здійснюють фінансову діяльність держави. Саме тому правове регулювання відносин у сфері фінансової діяльності держави орієнтовано на односторонні владні розпорядження державних органів щодо суб'єктів, які беруть участь у фінансовій діяльності держави. Владність розпоряджень державних органів виявляється насамперед у тому, що